

ту у вигляді сульфату амонію отримано 48,7 ц/га проти 40,6 ц/га у контролі, де вносили аміачну селітру. На сорті Переяславка в дослідному та контрольному варіантах отримано 58,2 та 50,9 ц/га відповідно. Нижчі показники по кількості продуктивних стебел та по врожайності у виробничому досліді з внесенням 150 кг/га азоту порівняно із варіантом, де вносилося 100 кг/га елементу, спричинені сильною посухою в період генеративної фази розвитку пшениці, тому основна кількість азоту залишилася недоступною для рослин пшениці.

Таким чином, однократне осіннє внесення азоту в амонійній формі – безводного аміаку та сульфату амонію, сприяло вищому рівню використання азоту з добрив, особливо за посушливих умов вегетації, й сприяло збільшенню кількості продуктивних стебел на 1 м² та зерна озимої пшениці порівняно з контролем, де вносилася аміачна селітра по вегетації. Ці результати можуть слугувати основою розробки технологій живлення азотом високопродуктивних сортів озимої пшениці за умов підвищення аридності клімату.

УДК 633.1:631.53.02

Чайка В.Г., Вишневський В.В., Неменуша С.М.

*Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насін-
нєзнавства та сортовивчення*

РОЛЬ ПРИСКОРЕНОЇ СОРТОЗМІНИ ОЗИМОЇ ПШЕНИ- ЦІ У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМИ ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА

Для виконання завдань комплексної програми «Зерно Украї-
їни», якою передбачено в найближчій перспективі довести се-
редньорічні збори зерна до 80 млн. тонн, виробництву необхід-
но більш повною мірою реалізовувати існуючі резерви. Поряд
з впровадженням науково-обґрунтованої системи землеробства,

застосуванням прогресивних технологій та інших засобів інтенсифікації, використання у виробництві нових високопродуктивних сортів і гібридів – один з найдієвіших. При цьому в галузі насінництва головним завданням залишається організація виробництва достатньої кількості високоякісного посівного матеріалу прискореними темпами для своєчасної сортозміни та оновлення насіння.

Найповніша віддача від нового сорту спостерігається лише у перші 1-2 роки після його впровадження – до 7 ц/га приросту в порівнянні зі «старими» сортами, які використовуються у виробництві протягом тривалого періоду. Вже на 18-20 рік «життя» навіть видатного сорту його продуктивність рідко перевищуватиме урожайність нового, а тому здійснення прискореної сортозміни – питання актуальне, тим більше в умовах нарощення темпів зерновиробництва.

Ще кілька років тому площі під сортами озимої пшениці Селекційно-генетичного інституту тільки в нашій країні становили понад 2 млн. га, що значною мірою сприяло отриманню стабільних валових зборів зерна у більшості регіонах. Приблизно така ж тенденція поки що зберігається: восени минулого року під урожай 2012 р. сортами СГІ було засіяно близько 1,8 млн. га, що склало 35% від усіх площ під озимою пшеницею в Україні.

Аналіз роботи із розмноження сортів в системі дослідних господарств СГІ-НЦНС за останні 15 років показав, що не всі вони в залежності від попиту та інших чинників репродукувались однаковими темпами і відповідно доходили до споживача. Це пояснювалось рівнем популярності деяких сортів ще до внесення їх до Держреєстру та біологічними особливостями окремих. Серед них можна виділити легендарні, такі як Альбатрос одеський, Українка одеська, Красуня одеська, Одеська 267, Вікторія одеська, Ніконія, Знахідка одеська, Селянка, Куяльник, Землячка одеська, Вдала. Площі посіву цих сортів з року в рік стрімко зростали, сягаючи «піку» вже на четвертий-п'ятий рік свого існування, хоча й зараз вони залишаються беззаперечними лідерами в загальній структурі посівів озимої пшениці в Україні.

Такими ж стрімкими темпами розмножуються в СГП новостворені сорти, офіційно внесені в Реєстр в останні роки. Особливо популярними сьогодні вважаються Антонівка, Безмежна, Бунчук, Годувальниця одеська, Косовиця, Місія одеська та інші. Усього ж у виробництві сьогодні існує понад 70 сортів м'якої та твердої озимої пшениці селекції СГП.

УДК 634.13:006.015.5:631.8

Чорна А. М., аспірант

Інститут садівництва НААН України

ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ДЕРЕВ МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ НА ТОВАРНІСТЬ ПЛОДІВ ГРУШІ В ПЕРІОД ЗНІМАЛЬНОЇ СТИГЛОСТІ

Груша, як і інші плодові породи, для забезпечення своєї життєдіяльності потребує елементи живлення, які повинні надходити в оптимальній кількості в певні фази росту. Як надлишок, так і нестача поживних речовин шкідливо впливають на рослину і позначаються на її життєдіяльності.

З метою вивчення впливу макро- та мікроелементів на формування товарності плодів у період знімальної стиглості в 2010 – 2011рр. на базі відділу післязбиральної обробки плодів та агрохімічних досліджень ІС НААН було проведено дослід по застосуванню позакореневого обприскування дерев груші сортів української селекції Золоторітська та Стрійська.

Дослід включав шість варіантів: 1 – контроль (без обробки); 2 – обприскування 0,6%-ним розчином сечовини; 3 – використання 0,3%-ним розчином бору; 4 – обробка 0,3%-ним розчином марганцю; 5 – обприскування 0,3%-ним розчином цинку; 6 – використання 0,3%-го розчину суми солей (B+Mg+Zn).

Обробка проводилась у три періоди: 1 – набрякання бруньок (квітень), 2 – відокремлення бутонів (травень); 3 – інтен-